

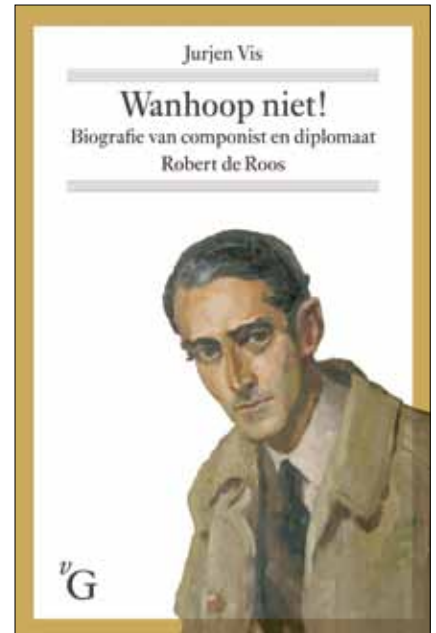
Biografie van componist-diplomaat Robert de Roos

Dat musici van de muziek alleen niet kunnen rondkomen, is niets nieuws. Ook Robert de Roos (1907-1976) had hiermee te maken. Jurjen Vis schreef een biografie over deze vergeten 20e-eeuwse componist-diplomaat, getiteld *Wanhoop niet!*. Er zitten 2 cd's bij. Duidelijk komt naar voren hoe De Roos zoekt naar werk binnen zijn vak, maar ook gretig baantjes aanneemt om maar brood op de plank te krijgen. Bij één van die baantjes is zó weinig te doen, dat hij en een collega componeren in de baas z'n tijd. Met medeweten en goedkeuring van die baas. 'Wanhoop niet!' is het motto van meerdere van De Roos' composities. De achterflap omschrijft De Roos als één van Nederlands succesvolste componisten; zijn werken werden regelmatig uitgevoerd in binnen- en buitenland, door gerenommeerde musici en dirigenten. Maar ben je echt succesvol als je van je muziek niet kan leven en zelfs bladmuziekhuur moet betalen om je composities uitgevoerd te krijgen? De Roos componeerde in de avonduren (wat hij omschreef als: 'ik werk in m'n vrije tijd op de ambassade') en raakte goed bevriend met Darius Milhaud. Die gaf hem niet alleen les, maar ook vaderlijk advies. De Roos was uiteindelijk succesvol als redactiesecretaris van CoBouw, als Nederlands eerste cultureel attaché (Parijs) en als diplomaat in Caracas, Londen en Buenos Aires.

Het boek is heel interessant en een biografie in de breedste zin van het woord; Vis zet De Roos'

leven in perspectief. De Tweede Wereldoorlog komt uitgebreid aan bod, omdat De Roos' afkomst mogelijk een probleem kon zijn. Uiteindelijk overtuigde hij de autoriteiten ervan dat hij 3/8 jood was; hij mocht blijven werken. Maar die uitgebreidheid is meteen ook het zwakke punt: er staan zó veel details in, dat dat de verhaallijn soms tegenhoudt. Ook bewandelt de auteur nogal veel zijpaden. De eerste 30 pagina's gaan over De Roos' ouders en hun vrienden en kennissen inclusief hun kinderen en waar die allemaal woonden. Daarna pas komt het boek een beetje op gang. Dat is zonde, want De Roos was een interessante man die ook dichtte, verhalen schreef en schilderde. Gelukkig is het boek verdeeld in paragrafen met duidelijke koppen, dus kan je die zijpaden ook gemakkelijk overslaan – of de heldere samenvatting lezen. Een ander minpunt zijn de redactionele slordigheden en de vele onvertaalde Engelse, Duitse en vooral Franse citaten; niet iedereen zal die begrijpen. De cd's bevatten kamermuziek en orkestwerken van De Roos, veelal opnamen uit de jaren '70. Je moet ervan houden – de muziek ligt niet gemakkelijk in het gehoor – en de tracklist in het boek komt niet overeen met het aantal tracks op de cd's, maar het is hoe dan ook een mooi document. Door dit document wordt Robert de Roos uit de vergetelheid gerukt. Dat was het doel – missie geslaagd.

HvH

Wanhoop niet! Biografie van componist en diplomaat Robert de Roos

Boek + 2 cd's

Jurjen Vis

Uitgeverij Van Gruting

Linnen band met stofomslag, geïllustreerd, 376 blz.

€ 38,-

ISBN 9789075879667

Duo Gazzana: mooie luistermomenten

Duo Gazzana verschenen bij label ECM

De zusjes Natascia en Rafaella Gazzana kozen voor hun laatste cd als thema een uitspraak van Verdi: "Tornate all'antico e sarà un progresso". Ga terug naar het oude en het zal vooruitgang zijn. Op de cd doen ze dat ook: *Schnittkes Suite im alten Stil* uit 1927 en een *Hommage à JSB* van Valentin Silvestrov staan erop. En 'oude' muzikale vormen als een *Toccata* (Walton) en een *Divertimento* (Dallapiccola).

Dat is een mooi idee, maar niet overal even prettig uitgevoerd. In Schnittke klinkt violiste Natascia wat schrill, en is ook de begeleiding wat hoekig.

Dat ligt misschien deels aan de opname, want het komt allemaal weer goed in de sonate van Poulenc.

De moeite van het luisteren waard is ook de *Hommage* van Silvestrov. Met Bach-citaten en 'commentaar' daarop. Robuuste arpeggio's en verstilde muzikale lijnen wisselen elkaar af – en kruisen elkaar soms. Dan spelen de zussen prachtig, en met een spannend gevoel voor timing. Geen cd die metéén overtuigt, maar wie hem enkele keren beluistert, wordt beloond met prachtige luistermomenten.

JE